

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto V - Cena 15 lir - 10 jugolir - 2.50 din

TRST nedelja 13. februarja 1949

LE V ENOTNOSTI DEMOKRATCNEGA GIBANJA JE JAMSTVO, DA BODO PRIDOBITVE, PRIBORJENE S KRVAVIMI ZRTVAMI NASEGA DELOVNEGA LJUDSTVA, OHRAJENE IN DA BOMO MOGLI NADALJEVATI BORBO DO NOVIH ZMAG!

Poština plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale Štev. 37 (1127)

Doslednost in odkritost zahteva tržaško ljudstvo

Sovjetska zveza je predverjajočim ponovno postavila za prihodnji torek na dnevnem red seje Varnostnega sveta imenovanje tržaškega guvernerja.

Iznenadili so se vsi odkriti v prikriti sovratniku miru, vsi odkriti v prikriti revolucionisti v sestru in takoj pri nas. Iznenadili so se v tisti, ki jim je zal, da se po vojni sklenila splošna kakovostenja koli mirovne pogodb, a kaj šele, da bi delali na tem, da bi prispevali prej do sklenitve novih mirovnih pogodb, ki bi zagotovile v sestru mir in katerih slike nespremenljivih mirovne pogodb v nestrenostno prizadevanje. Iznenadili so se že radi tega, ker jih je v zadnjih mesecih benska revolucionistična propaganda mednarodnega imperialističnega kakor tudi domačega revolucionarnega tiska opozila z obljubami o izpolnitvi revolucionistične predloga od 20. marca leta. Po najnovjem ponaredi tukajšnjega vrhounca vojaškega poveljnika gen. Aireya pa so začeli celo pisariti, da je mirovna pogoda z Italijo mrtič, ki ga je treba spremeniti, prav in tudi prav razstreliti po obalih Sredozemja in Julijskih Alp. Njihovi možgani so bili že tako prežeti, da so krčilo propagando, da so verjeli, da je Trst že prikučen Italiji. Začeli so čudno, da so bili zaradi vsega o ponovnem razpravljanju o tržaškem guvernerju tako zelo iznenadeni.

Toda naše demokratično ljudstvo omenjene vesti ni prav nijenadnila, prav tako kakor ga ni iznenadilo, vse je sovjetski dežlet Zarubin na londonski konferenci o mirovni pogodbi z Avstrijo, kakor vedno dosedno predlagal Jugoslavijo v njenih pravilnih teritorialnih zahtevah glede Slovenske Koroske in reparačij. Naše ljudstvo se namreč prav spodbudi, da zunanja politika Sovjetske zveze, ki stoji na celo politike vseh demokratičnih tabora na svetu, ne more biti drugačen kakor je: vzpostaviti v Evropi in na svetu pravico v demokratičnem miru, ki naj stoni na spoštovanju in lojalnem izvajevanju vseh prevezetih, določenih mednarodnih sporazumov. Zaradi tega je bilo, da se v naše demokratično ljudstvo vedno preprečilo in potov, da bo Sovjetska zveza kakor, dostej tudi odsekvedno sledila gledi mirovne pogode z Italijo, tisto politiko, ki zahteva uresničenje njenih določb, t. j. imenovanje tržaškega guvernerja s strani Varnostnega sveta, ustavnoveč zacetne vlade, izvolitev ljudske skupštine in nato definitivne vlade, ki se bo ravnalna po vseh predpisih stalnega statuta za Tržaško ozemlje.

Minister za javni red v Atenah je izvedeo, da so močne skupine grške narodnoosvobodilne vojske pretekelo noč napadle mesto Florino v zapadni Makedoniji. Iz Aten so sporočili, da je posadka v Florini opoldne še nudila odpor partizanskim silam. Florina je precej večinski množino zločinov nad poljskim ljudstvom.

Partizanski napad v predmestju Aten

ATENE, 12. — V Atenah se je izvedeo, da so močne skupine grške narodnoosvobodilne vojske pretekelo noč napadle mesto Florino v zapadni Makedoniji. Iz Aten so sporočili, da je posadka v Florini opoldne še nudila odpor partizanskim silam. Florina je precej večinski množino zločinov nad poljskim ljudstvom.

Radio Svobodna Grčija poroča, da je skupina pripadnikov demokratične vojske prodrla v predmestje Aten, kjer je podminirala stavbo, v ateni je stanoval odurni agent monarhistačne politike Kokulis.

Minister za javni red v Atenah je sporočil, da so v Pireju arrestrirali 42 ljudi zaradi obožje, da so ustavili v Pireju odporniški center ter vršili nabor za partizane.

Glavni tajnik OZN Trygve Lie je odgovoril na brzojavko jugoslovanskega delegata pri OZN Jože Villanu, v kateri je ta Trygve Lieja pozival, naj se zavzame za dva grška sindikalista, ki sta sedaj pred procesom. Trygve Lie je sporočil v odgovoru Villanu, da je o vsebin brzojavke obvestil predsednika glavnega skupščine dr. Evatta ter ga prosil, naj ga obvesti, kakšne korake namerava podvzeti.

Izrekni pa so se ob tem predlagati tudi tisti dobro znani prikriti revolucionisti v vodstvu Vidali, hoteli, ki so enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

Zaradi tega se pred vodstvom Vidali, program je to dejstvo

in enostavno ignorirati in iti mimo njegs ter tako pustiti revolucionistični svoboden razmah namesto, da bi postavil tu-

di ob prilikih bodičih upravnih zice Trsta glavno nalogu, ki se

glas: borba za spoštovanje mirovne pogode t. j. borba za

zakonitosti, kar se bori Sovjetska zveza na celu svetovnega demokratičnega tabora na vseh međunarodnih diplomatskih forumih.

</

GORIŠKI DNEVNIK

Dela v gradnji Nove Gorice

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE PRIMORSKEGA DNEVNika V GORICI - SVETOGORSKA ULICA 42 - TEL. 749

Predpisi o obvezni oddaji žita

Podrobnosti oddaje za tekoče leto - Koliko žita morajo dati posamezne občine na Goriškem

Kakor smo že včeraj na kratko izložili, je izdali goriški prefekt odlok št. 24/54 od 3. t. m. glede obvezne oddaje pšenice za tekoče leto. Po tem odlokcu so oprošeni vsake oddaje kmetje, ki lani niso oddali obvezno več s 5 storov.

Vsi pojedelci bodo morali izložiti državnim skladisčem količino pšenice, ki je določena v tem odloku. Ker govor odločil izrecno o pšenici, se te ne more nadomestiti pri oddaji z jemanjem ali ržjo. Prav tako morajo kmetovalci pridelati ržo, kolikor ga potrebujejo za vzdrževanje družine in za potrebo posestva. pridelek, ki ni podvržen pri-

Slovenske knjige naprodaj v Goriči

FRAN LEVSTIK: «Zbrano delo I. knjiga» (Franjevna pesni, Prvi čas, Pesni 1854), pp. 1. 440

BORIS ŽITKOV: «Kaj sem videl», pp. 1. 330

VALENTIN KATAJEV: «Blešči se jadro mi samotno», pp. 1. 240

ALES STROJNIK: «Knjiga o letalstvu», pp. 1. 470

MAKSIM GORKI: «Moje univerze», pp. 1. 210

C. A. KOVPAK: «Od Putiva do Karpatova», br. 1. 150

VERETENNIKOV: «Volodja Uljanova», br. 1. 65

M. TWAIN: «Pustolovščina Huckleberrya Finna», pp. 1. 300

Vse navedene knjige so v prodaji v Narodni knjižarni na Ulici Carducci in v Kraljevi knjižarni na Travniku. Pripomoremo jih vsem Slovencem posebno slovenskim profesorjem in dijakom.

PRESKRBA

Prehranjevalni urad v Goriči sporoča vsem potrošnikom, da se je 19. t. m. pribelo v mestu in pokrajini razdeljevanje sledilih živil: 2 kg testenin po 100 lir na prvi odrezek za zakuko za mesec februar, 2 kg rža navadnega in najfinješega po 123.50 odnosno 139 lir za kg na drugi odrezek za zakuko za tekoči mesec; 1 kg krušne muke po 79 lir/kg, ki se dvigne na tretji odrezek za zakuko pri prodajah kruga; pol kilograma koruzne muke po 62 lir na četrti odrezek za zakuko.

Nadalje sporoča, da je še vedno v teku razdeljevanje dodatnega obroka olja po 500 lir/liter, ki se dvigne pri agrarnih konzorcijih v mestu in pokrajini ter krušne in živilne moke za brezpostrene.

Nadaljuje se razdeljevanje nakazil za dodaten obrok pol kg kruga, ki jih izdaja Sepral na Korzu Roosevelt št. 5 in to samo za potrošnike v mestu. Cena kruga je 85 lir za kilogram.

Vpisovanje v prostorijah Goriške nabavno - prodajne zadruge, Plaza Christo I (bivša kučnica Strukelj) od ponedeljka 14. t. m. do vključno sobote 19. t. m.

Ob opisu mora vsak član plačati 1000 lir za potno dovoljenje, ki bo skupno.

SPD opozarja, da se izletna lalko udeleže samo člani.

Vozni red vladkov

ODHODI
Za Trst: 6.16., 7.29., 9.50., 14.35, 16.40 (za Ronk uknjen ob nedeljah, 18.47., 21.27., 23.40).

Za Videm: 6.25., 8.49., 13., 14., 15.10., 15.27., 20.50.

PRIHODI
Iz Trsta: 6.10., 8.07. (iz Ronk uknj. ob nedeljah), 8.46., 12.58., 13.58., 15.54., 18.34., 20.45.

Iz Vidma: 6.13., 7.25., 9.47., 13.57., 15., 16.12. (uknjen ob sobotah), 18.54., 21.12., 23.36.

Ispred sodišča Razočrani "heroji"

V popoldanskih urah pretsekiga je bila na goriškem kazenskem sodišču razprava proti 43-letnemu od. Italnu Montenu iz Ronk v Viktoriju Coletta iz Tržiča, obtoženemu, da sta 17. septembra 1947 leta napadla skupino Sovinjskov, ki je našel za to prilikom prišel v Ronke na dveh kamionih, sedež italijanske komunistične partije. Obtožence je naznani sodnini oblasti 20-letni Firmin Toffoli iz Ronk.

Da bi se opral umazanega dejavnika, je od. Italnu Monteno, čim je zvezdel za prijavo, vložil tožbo proti. Kot vsak odvetnik se je tudi on dobro pripravil "za zagovor" obtožence, ki je tokrat bil pod njegovim lastnim pláščem. Odločno je zvezkal navede obtožnike in trdil, da se tistega dne sploh ni pribil na enemu sedežu stranke. Dolž je Toffoli obrekovanju. S seboj je priprjal tudi tržaškega odvetnika prof. Camparato, ki naj bi podpril njegov zagovor in zahteval "upravičeno kazeno" za enzikološke obrekovalcev. Odvetnik Campanaro, ki bodo morali oddati pšenico, bo proučevala posebna občinska komisija, v kateri bo župan, občinski tajnik, načelnik kmetijskega oddelka in še dva kmetijska zastopnika.

Kmetijski odsek pri posameznih občinah bo javil pojedelcem količino, ki jo bodo morali po teh razčinjih oddati in bo objavil to prekrte na občinski deski. Zahtevani so bodo lahko pritožili na pokrajinski odbor za obvezno oddajo v ročni 10 dni od te objave. Seznam kmetovalcev, ki bodo morali oddati pšenico, bo proučevala posebna občinska komisija, v kateri bo župan, občinski tajnik, načelnik kmetijskega oddelka in še dva kmetijska zastopnika.

Za posestvo, ki je urejeno po pokrovinskom sistemu, bo prejel odlok o obvezni oddaji obdelovalcev, ki bo potem poskrbel za razdelitev količinka po vse one, ki imajo pravico do deleža na pridelku.

Za prekrte teh predpisov je dočlenoma kot kazen zaplemata pridelka v celoti, poleg tega bodo naložili prekršitelju še denarno grobo v deskratni višini vrednosti žita, ki bi ga moral oddati.

Deputacija bolnikov pri prefektu

Delegacija bolnikov iz sanitarij na Šempetriči certi je bila v petek v audienci pri prefektu in mu v dolgem prijetiskem razgovoru obrazložila potrebe bolnikov v tem zdravilištvu. Prefekt je obljubil, da bo obenem intervenerjal pri visokem komisariju za zdravstvo, da bi se bolj pozanimal za izboljšanje razmer v tem zdravilištvu in v bolničah na splošno. Delegacija je izrazila željo, naj bi njihove potrebe prav tako razumemajo in

Zgodovinarji se v novejšem času vedno bolj poslužujejo volivne statistike kot važnega gradiva za proučevanje gospodarskega, socialnega, političnega ali narodno-istorijskega razvoja.

Na rezultate državnozborskih in občinskih volitev v zadnji dobri avstrijskega Trsta so že zgodaj opozarjali, ker postavljajo na jaš podatke avstrijskega uradnega narodnostnega stjetja. Iz državnozborskih volitev leta 1911, moremo povzeti, da je živel tedaj v Trstu vsaj 83.000 Jugoslovov, medtem ko jih je štejeleta 1910, nastelo le 59.000. O volitvah v Trstu konec 19. stoletja in v času pred prvo svetovno vojno se je torej v naši predvojni in sedanji literaturi precej pisalo. Na podlagi volivnih rezultatov je bilo jasno dokazano, da je bila večina ljudstva na ozemju nekdajnega državnega neposrednega mesta Trsta odločno usmerjena proti italijanskemu nacionalnemu šovinizmu, kar je ga je predstavljala italijanska liberalna nacionalistična stranka. Pričuojoča razprava se dotika tržaških volitev z druge

strani: na podlagi volivnih rezultatov skuša podati socialno strukturo volivcev, tedanjih treh rajevcih tržaških strank in njih geografski razporeditev na ozemlju tržaške občine. V ta namen zo upoštevane volitev iz let 1907. do 1913., v tem času je dosegla starva austrijska demokracija svoj višek, ko je prišlo pod prisilom k tem, da je večkrat izpremenjen. Najvažnejša je bila reforma leta 1896., ko je bil število poslancev povečano (za Trst na pet) in uvedena tako imenovana eksplisiva kurija, nov volivni razred, v katerem so imeli volivno pravico do 24 let starci moški, ki so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili takole razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

ljeni so bili razdeljeni v volivne razrede, tako za večkratne, za enake volivne pravice za volitve v državnem zboru.

Volivni sistem iz leta 1873, podoben volivnemu sistemom v celi vrsti držav, deloval v občinstva zbornica (okrog 40 ljudi), za ostale tri pa so bili volivni razred razdeljeni po premenoju, kakor pri občinskih volitvah po statutu iz leta 1850 (o katerem bo govorila pozneje). Prvi občinski volivni razred je volil enega, drugi in tretji skupaj enega, četrti in tržaška okolica skupaj pa tudi po enega. Skupno število volivnih upravnih členov je znašalo leta 1873. 6121, tretjih 5 odst. prebivalstva. Ti upravnici pa so bili tako razdeljeni na načelih omejene in neenake volivne pravice: vo-

Naš korak je trdno zasidran...

Zdaj je že za nami sedem mesecov, odkar je prišla resolucija IU, katero so pri nas izrabili nekatere ljudje zato, da so zanetili spor v našem demokratičnem gibanju.

Posegel je po njihovi volji vse naše organizacije in tudi ženske se je dotaknil, čeprav so ga nekateri tovarisce iz vodstva hoteli preprečili v živo predložiti ostalim vse zle posledice, ki jih bo prinesel s seboj.

Jasna, prepričljiva beseda je tedaj padla v gluho. Del vodstva v ASIZZ ni bil zanje dovetzen in je vtrajal na argumentih, o katerih niti sam ni mogel biti prepričan o njihovi pravnosti. Zavračal pa je otipljive argumente o potrebi naših enotnih borbe proti anglo-ameriškemu imperializmu, ki hoče za vedno odložiti uresničitev mirovne pogodbe, ki vsakodnevno krije njen dolobec in tako pripravlja na Tržaški ozemlju, na katerih naj se razpne nov vojni požar. Vsa te neizpodbitna dejstva bi se moralna umakniti nečemu drugemu — obrekovanju in opljuvanju tega, za kar smo se borili in kar naj bi s svojo borbo ustvarjali. Življenje pa ni samo trdo, tudi hudomuno je in ne dopusti, da bi se izpodkopal dejstva, ki so v njem vedno čvrsto zasidrana. Ni jih mogoče zabrisati in nobena stvar jih ne izruje.

Tako se je zgodilo, da so se tržaške antifašistične žene kaj kmalu znašle iz tiste prve osuplosti in negotovosti. V njih se je porodila želja po konferenci, kjer naj bi se osvetili položaju, nastal v sporu odločno stališče do programa, ki si ga je organizacija začrtala na ustanovnem Kongresu. Opredeljeno je bilo z zahtevo, da se nadaljuje po poti dosledne protiimperialistične borbe za spoštovanje mirovne pogodbe, za gospodarsko in politično neodvisnost Tržaškega ozemelja, za utrditev slovensko-italijanskega bratstva, za enakovpravnost naših narodov in za socialno pravičnost, zahetno, da se na njej trdno zasidra naš korak. Prišlo je do konference v Izoli, kateri so prisostvovali antifašistične žene iz oben področju našega ozemelja in katera je bila odtek do njihove zahteve.

Od konference v Izoli je držala pot samo navzgor in s ponosom in samozavestjo se danes naše žene lahko orezojo nanjo. Njihov krog se je razširil in se venomer širi v žrli. Resnic se je pričela trdovratno prebijati na plan in trkati je pričela na vsaka vrata, utirati pot do vsakega poštenega, odkritostnega srca. In naše žene si na svoji poti niso dale niti trepetka oddihna, niso se ustavljale na njej in ne omahovale, sveste si pravilnosti svoje borbe. Organizale so najprej široko podpisno akcijo, zajeli je na tisoče žena, ki so postavili isto zahtevo po nadaljevanju brezkompromisne borbe proti imperializmu, ki je bila postavljena na konferenci v Izoli. Z njim so MDPZ izpricale, da so proti rušenju mirovnih pogodb in obveznosti, ki so oporniki miru v svetu in sožitja med narodi. S tem so tudi potrdile zvestobo načelom MDPZ.

Nato so se pričele vrstiti druga za drugo v nepretirani verigi protestne in drugi akcije, ki so se niznale in se niznajo k onim, ki so jih naše antifašistične žene v okviru ljudskega gibanja vrstile vse vojna in povojna leta. Nisi pozabili na tovarisko, zapri zara-

PO ROMANU BORISOVU STAN KOVICO «NECISTA KRIS JE JUGOSLOVANSKO FILMSKO PODJETJE «AVAL» POSNELO PRVI JUGOSLOVANSKI UMETNISKI FILM «SOFA». — NA-SLOVNO VLOGO IGRA MILADA UMETNICA VERA GREGOVIC, KI JO VIDIMO NA SLIKI.

BILO JE V LENINGRADU... Aleksander Čakovski

LJUBEZENSKA ZGODBA VOJNEGA DOPISNIKA

13

Iti na postajo je bilo nekam nenavadno. Nikoli nismo hodili tja. Obšli smo na pol porušeno poslopje in se takoj obrnili proti avtoparku. Vlaki so prihajali in odhajali na postajo navadno samo poneči. Že davno nisem videl resnatega vlaka. Naša uredništvo že zdavnaj ni bilo za nas več vlak, ki je tesno povezan s potovanjem in postajami.

Po poti so sem in tja hodili ljudje s svetilkami. Z robom kozha so zakrivali njihovo svetlubo. Na peronu so stali topovi. Bili so odprtji in njihove cevi so zizale proti nebnu. Nekje v temi je ropotal vlačilec. Avtomobili so bremeli. Po mostku, ki so ga pristavili, so počasi odpeljali topove drugega za drugimi s peroma.

Komandan postaje je bil nastanjen v zemljenici. Ko smo vstopili, je sedel za nizko mizo. Bil je obrnjen proti vratom. Zadaj na steni so viseli telefonski pritrivki. Prosil sem ga, naj mi dovoli, da se nekoliko odprejščim. Moja vreča so bile zelo težke.

V zemljenico so vsako minutu prihajali ljudje. Spraševali so, kraljali in zahtevali Cutilo se je, kako tam zunaj mrzlično delajo. Komandan je bilo obrnil k meni z besedami:

«Tako se dela vsako noč. Noč je sedaj za nas dan, a proti jutru se vse umiri. Tedaj se lahko tudi zaspri.»

Težak je poklic gospodinjske pomočnice

Dobro vemo, da je že stara tradicija, da so prihajala slovenska dekleta v Trst iskat si zasluga. Prisia so z dobro voljo, da bi si našla delo, ki bi odgovarjalo njihovim željam in sposobnostim. Toda na žalost je bila edina služba, ki jim je bila dana na razpolago, služba gospodinjske pomočnice. Slovenska dekleta so prihajala v mesto zato, ker so bili in so še vedno pogoji okoliških kmetov tako slabi, da skromnimi pridelki revne zemlje ne morejo izdrževati svojih družin ter so zato prisiljene poiskati svojim otrokom delo, s katerim si zagotovo tudi zasluzi.

Tržaške gospodinje so rade sprejemale v službo slovenske gospodinjske pomočnice, ker so načovali stavki proti povratniku fašističnega nasilja. Niso šli mimo njih neopazno spominski dnevi, ne božič ne nova leto. Okrasile so grobove vseh žrtvov osvobodilne vojne, pohitele so na kraj, kjer je izkrivljal tržaški prvoribot Piščan Tomič, zbirale so denar, da bi bili vsi naši otroci veseli božička. Potem pa, ker se božiček ni pri vseh oglasil, so povabilo iz

žave mirno prenašati ter se potrepljujo ukloniti volji gospodarjev. Druge so spet zapadle v kroge sovinističnih italijanskih družin, ki so jim iz dneva v dan ubijale njihov nacionalni čut, da so že čas pozabili na svoj materinski jezik ali pa je sprično groženje dojijoči govoriti.

Vprašanje gospodinjskih pomočnic ne bo rešeno prej dokler ne bodo te organizirane v samostojni strokovni sindikalni zvezi, dokler jim ne bo odločno sindikalno borbo omogočeno zboljšanje živiljenjskih pogojev, dokler ne bodo imelo možnosti, da se v raznih strokovnih in kulturnih krožkih izčiščajo ter se prekajajo v borbenem duhu uprejo izkorisčanje svojih delodajalcev.

Z zadoščenjem lahko ugotovimo, da so se naša slovenska dekleta, ki so prišla v Trst iskat službo, znale kljub vsem težavam ubraviti razmim slabim vplivom ter da so razen redkih izjem znatali načini pot poštenega dela.

Naloge Antifašistične slovensko-italijanske ženske zveze je v prvi vrsti zagotoviti tem dekletam vso pomoč v njihovih borbi za spoštovanje delovnih pravic, preskrbiti jim prostor, v katerem bi se lahko te gospodinjske pomočnice obdelovali po nedeljskih popoldnevih skupinah, kjer so se načinjajoča v zvezi s povečanjem izvoza in uporabo izpopolnjene delovne poti.

Da bo borba resnično uspešna zavisi v prvi vrsti od gospodinjskih pomočnic samih, kajti njihova dolžnost je, da odločno zahajajo svoje pravice in sicer: zmanjšanje delovnih ur in poviranje mesecnih prejemkov, spodbujanje delovnih ur in uporabo izpopolnjene delovne poti. Danes je v našem mestu približno 7 do 10 tisoč gospodinjskih pomočnic, od katerih 2/3 je slovenskih dekleta. Kakšni so pogoji teh gospodinjskih pomočnic? Samo način načinka, ki hočejo, da bodo v sklopu sindikalnih organizacij lahko rešila njihove pereče probleme.

Gospodinjske pomočnice nimačno doloznega urnika; vendar morajo dnevno delati približno 14 in tudi celo 16 ur, ne da bi imeli pri tem vsoj uro počitka. Gospodinje jih prigajajo ter jih namlagajo vsa močno, opravila samo, da ne bi držale ekrižem rok.

Za vse to svoje delo pa prejemajo gospodinjske pomočnice tako smesno nizke plače, s katerimi se zdaleka ne morejo kriti stroškov za nakup živiljenjskih potrebščin.

Pri vsem svojem delu imajo gospodinjske pomočnice za cilj zgraditi čim boljšo vsestransko usposobljene ljudi, ki naj bi bili aktivni graditelji sovjetske družbe. Zaradi tega nudijo milijonom slovenskih mladeničev in mladencov poleg šolske izobraževale tudi moralno, fizično in estetsko vzgojo.

Najvažnejša naloga sovjetske šole je v zvezi s učenjem v duhu sovjetskega rodoljubija, socialistične izgradnje in vdanosti komunizmu.

Odlčilna vloga v patriotski vzgoji učencev sovjetske šole pravila učitelji. S tem da opisujejo časovno zanimivo in trdno življenje Sovjetske zveze, kako dela sovjetsko ljudstvo, da bi izgradilo svojo domovino tem lepo in močno, vzbujajo v učencih zavest in patriotsko cestvo. V zgodovini, zemljevidu, knjizevnosti in drugih predmetih proučujejo učenci junaško preteklost in sedanost svoje domovine, njena bogastva, seznanjanje se s sovjetskim znanostjo in kulturo. Tako n. pr. profesor zemljevid. Volodiske šole Novgorodske oblasti, poslanec vrhovnega sovjeta ZSSR A. Močanova, se poslužuje leposlovja, ko predava svojim učencem o številnih prirodnih bogastvih sovjetske države, o novih mestih in tovarnah, ki so vzrasle v času sovjetske oblasti, o bogatih kolonih, žetvah, o herojih socialističnega dela, o industriji in kmetijstvu.

Pri zgodovinskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega ustvarjanja.

Istočasno se v sovjetski šoli na velikih oblike izven šolskega dela v pogledu internacionalne vzgoje: dopisovanje učencev z dijaki drugih sovjetskih republik, srečanje otrok raznih narodnosti, organiziranje kulturno-umetniških prireditve s geslom "Prijateljstvo narodov", izdajanje posebnih številki stenčasov in časopisov.

V zveždarskih, zemljevidnih in leposlovnih urah se učenci seznanjajo z življenjem in uspehih vseh narodov SZ, z zgodovinskimi osebnostmi različnih narodnosti, z deli ljudskega